אמר רב פפא הלכתא כו'. לעיל פירשתי גביית מלוה מן היתומים וגם בפרק שור היתומים בערכין (דף כב:) אמר רבא הלכתא אין מזקקין לנכסי יתומים כו': **כבעא מיניה רבה בר נתן מרבי יוחנן סתומה כתב ידו בבית דין מאי.** לאחר זמן שמסר לו הלוה למלוה כתב ידו שהוא חייב לו ממון וכתב בב"ד והולה בפניהם שהוא כתב ידו **וכתבו לו ב"ד הגפק** הוא הגקבל לאחריות וקיום הפסר: **מאי.** מי אמרינן הרי הוא מעיה כשטר שיש בו עדים ויגבה ממשעבדי לאחריות טעות סופר הוא דכל שטר מלוה ומכירה שחותמים בו עדים גובין ממשעבדי כאילו כתוב בהן לאחריות לו לגמלין קיום שטר אינו מועיל **נגשום שטר** אלא להחזיקו בב"ד לכמות שהיה מקודם לכן שאילו ימותו עדים לו לוה לא יוכל לטעון שטר זה מזויף הוא, דב"ד קיימוהו, ויגבה בו המלוה **ונגס זה** לא יגבה אלא מבני חורין ולהכי אהני ב"ד **אלא** יוכל לוה לומר "לין זה כתב ידי": **פסולין.** ליגמא בו: **ואין עליו עדים.** אלא שנמסר לה בפני עדים דעדי מסירה כדרכו ליה בדיעבד: **הרי אלו גובה.** בגיטין מפרש "הרי אלו" דרישא "והרי אלו" דסיפא למעוטי מאי, והתם מפרשא טולה: **כשר.** לכתחלה דסבירא ליה עדי מסירה כדתי: **וגובה מנכסים משועבדים.** כלומר ואם שטר מלוה הוא אותו השטר הכתוב בכתב ידו ואין בו עדים אלא שנמסרו בפני עדים גובה מנכסים משועבדים והכי מפרש התם ר' יוחנן אליבא דר' אלעזר בפ' [המביא תמיינא](ניטין כב:) שאפי' בשאר שטרות גובה מנכסים משועבדים בעדי מסירה בלבד אלמא הוצאת עליו כתב ידו שהוא חייב לו ומסרו בפני עדים בכתיב דין: **הא' שאני כתב דבשעת כתיבה הוא דשעבד נפשיה.** כשנכתב השטר, ונכתב כדי למסרו בפני עדים עיקרו עדי מסירה במקום עדי חתימה הלכך כיון דלר' אלעזר עדי מסירה כדתי כאילו נחתמו בתוך השטר דמי אבל אם מיבעיא לן בהוצאת כתב ידו בעלמא שמא של לוה חתום בו שאם מסר לו במקום הודאה אלא יוכל לחזור ולכפור בו ולומר "פרעתי" כל זמן שחתימתו ביד מלוה (ג) שאלא נעשה השטר בלשון של שטר שעדים חתומים בו, ואחר זמן החזיקו בב"ד, וכשהלוהו, המלוה על פה הוא, ותו לא מלו ב"ד בקיומן לעשותו שטר שיש בו אחריות נכסים שהרי לא לדעת כן נכתב מתחלה, כן נראה בעיני שמועה זו וכן עיקר ואית דגרסי משעת הכתובה ולא ירדו לשיטת השמועה: **פלוני ערב.** הפסיק הענין ודלמא לא אסהדי עדים אלא אשטרא דלעיל לחוד: **ופלוני ערב.** וי"ו מוסיף על ענין הלוה ועל השטר ועל הערבות חתימי סהדי: **נשאילו כשר.** שעל הכל העידו עדים: **סלקא דמותו.** כר' ישמעאל דגובה מנכסים בני חורין: **תנוק מה לי אמר רבי שמעאל.** דלמא משום לעולם דחבריה שנחנק נמי גמר ומקנה **לו דלמא** מחכוון הוא להגילו מחניקה **ומלוה הוא** מידי חסריה ולא הוי ערב: **ערב**

א) אמר רב פפא הלכתא מלוה על פה גובה מן היורשין ואינו גובה מן הלקוחות: גובה מן היורשין כדי שלא תנעול דלת בפני לוין ואינו גובה מן הלקוחות דלית ליה קלא: הוציא עליו כתב ידו שהוא חייב לו גובה מנכסים בני חורין וכו': בעא מיניה רבה בר נתן מר' יוחנן הוחזק כתב ידו בבית דין, מאי, אמר ליה אף על פי שהוחזק כתב ידו בית דין אינו גובה אלא מנכסים בני חורין, מתיב רמי בר חמא שלשה גיטין פסולין ואם נישאת הולד כשר ואלו הן כתב בכתב ידו ואין עליו עדים יש עליו עדים ואין בו זמן יש בו זמן ואין בו אלא עד אחד הרי אלו שלשה גיטין פסולין ואם נישאת הולד כשר רבי אלעזר אומר אף על פי שאין עליו עדים אלא שנתנו לה בפני עדים כשר וגובה מנכסים משועבדים שאני התם (ב) דמשעת כתיבה הוא דשעבד נפשיה: ערב היוצא לאחר חיתום שטרות וכו': אמר רב קודם חיתום שטרות גובה מנכסים משועבדים לאחר חיתום שטרות גובה מנכסים בני חורין, וזמנין אמר רב - אפילו קודם חיתום שטרות אינו גובה אלא מנכסים בני חורין, קשיא דרב אדרב: לא קשיא הא דכתב ביה "פלוני ערב" הא דכתב ביה "ופלוני ערב" ר' יוחנן אמר אחד זה ואחד זה אינו גובה אלא מנכסים בני חורין, ואף על גב דכתב ביה "ופלוני ערב", מתיב רבא (ג) עדים החתומין על שאילת שלום בגט פסול חיישינן שמא על שאילת שלום חתמו, ואמר רבי אבהו לדידי מיפרשא ליה מינה דרבי יוחנן שאילו פסול "ושאילו כשר": הכא נמי דכתב "פלוני ערב", אי הכי היינו דרב: אימא וכן אמר רבי יוחנן: מעשה ובא לפני רבי ישמעאל וכו': אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן אף על פי שקילס רבי ישמעאל את בן ננס הלכה כמותו, איבעיא להו בחנוק מה לי אמר רבי ישמעאל: תא שמע דאמר ר' יעקב אמר רבי יוחנן חלוק היה רבי ישמעאל אף בחנוק, הלכה כמותו או אין הלכה כמותו? תא שמע דכי אתא רבין אמר רבי יוחנן חלוק היה רבי ישמעאל אף בחנוק אף בחנוק, אמר רב יהודה אמר שמואל חנוק וקנו מידו משתעבד מכלל דערב בעלמא לא בעי קנין ופליגא דרב נחמן, דאמר רב נחמן ערב

קנו ויש ספרים שאין כתוב בהן כלל וגחמ לזה מזה:

הדרן עלך גט פשוט וסליקא לה מסכת בבא בתרא

גובה מן היורשים כדי שלא תנעול דלת בפני לוין. הכא מוקי לה מילתא אליבא דכולי עלמא בין למאן דאמר דאורייתא בין למאן דאמר לאו דאורייתא ובפרק קמא דקדושין (דף יג: ושם) אמרינן גובה מן היורשים שעבודא דאורייתא ואינו גובה [מן הלקוחות כו'] ויש לפרש דרב פפא לא אמר אלא מלוה על פה גובה מן היורשים ואינו גובה מן הלקוחות וגמרא מפרש לה הכא למאן דאמר שעבודא לאו דאורייתא והתם למאן דאמר שעבודא דאורייתא והוי כמו איכא דאמרי מילתא דהכא ודהתם וכעין זה מצינו בהמקבל (ב"מ דף קיב. ושם) דבעו מיניה מרב ששת קבלן עובר בבל תלין לו לא לאו מומן קוצה בשבח כלי לו לא ד) ובהגוזל קמא (ב"ק דף צח.) משמע שאלו ממנו אם אומן קוצה בשבח כלי לו לא ובשם ה"ר אליעזר מ"כ מפרש דהא דפסיק רב פפא התם דשעבודא דאורייתא הייט לענין קרקע כגון האשה שמתה יביאו היורשים עולה דאיירי התם לענין בשמה וכן משמע התם מתוך פירוש רבינו חננאל וכן עיקר ה):

משעת כתיבה שעבד נפשיה. ו) כדפירש בקונטרס ולא גרסינן משעת כתובה דהוי משמע דעדי חתימה כדתי בכתובה לרבי אלעזר וזה אינו דהא אפילו אין בכתובה עלמה אלא עדי מסירה כשר כדאמרינן לאמר ר"ל בין בגיטין בין בשטרות וקיימא לן כוותיה בין בגיטין בין בשטרות מהניא דזה בורר לו (סנהדרין דף כח: ושם) ז)(הג"ה) [הכא] נמי דכתב ביה אני פלוני ערב וחימה דאם כן ליהוי כשאילו ותירץ מורי ר' דשאני שאילו שדומה שסותר הגט ולעיל (דף קסב:) נמי אמרינן מילתא בקרוביו כשר:

והלכה כמותו אף בחנוק. קשה לר"י על הא דאמרינן (כתובות דף קא: ושם קב. ד"ה אליבא) דאמר ר' יוחנן באומר לחבירו חייב אני לך מנה בשטר דאלימא מילתא דשטרא וכמאן דאמר להו אחם עדי דמי ומוקי נפשיה כר' ישמעאל דלא פליג עליה ר' ישמעאל אלא משום דסבר דערב לאחר ממן מעות משתעבד כדאמר דהלכה כמותו אף בחנוק ורבי יוחנן גופיה [דאפשר דס"ל כשאמר לו בשוק הגח לו ואתן לך פטור דליכא אלימות דשטר כלל ומגלן דסבר אלימא מילתא דשטרא ונראה לרבי דחנוק נמי דהכא בשטר טעמא דאלימא מילתא דשטרא "גמר ומשעבד נפשיה ופי' בקונטרס דלא גרסינן בתר הכי הכך כולהו בעו קנין וכן נראה כי כבר פירש דין כולם ובפירוש רבינו חננאל הוא משמע לפרשו כך בין בחנוק בין בלא חנוק בין בשטר ובין בעל פה בעי קנין ויש ספרים שאין כתוב בהן כלל וגחמ לזה מזה:

א) לכאורה נ"ל מתניתין היא. ומי' בגיטין פז ע"ב. ב) מכאן עד ד"ה כח דכתב ביה שייך למתני'. ג) נ"ל לא חתמו אלא לאפוקי שטרא ולא לאפוקי ערב דהוי כערב ע"פ וערב וכו' אלא מבני חורין:

ב) בא לפני ר' ישמעאל בערב היוצא אחר חיתום שטרות: שלא על אמונתו הלוהו. פירש ר' שלא על אמונתו של ערב הלוהו לפי שלא היה בשעת מתן מעות והכא איכא למימר כיון דנכתב הערב לאחר החיתום בשעת מתן מעות ולא על אמונתו הלוהו דלא אמר בשעת מתן מעות על מנת שאפרע ממי שארצה להכי אינו גובה אפי' מבני חורין: ישמש את שמעון בן ננס. שבקי הוא הרבה בדיני ממונות: הא דכתב ביה בשטר קודם [ופלוני ערב] ואח"כ התמו העדים משמע דו מוסיף על ענין ראשון דכי חיכי דחתמי על מאי דכתב ביה ופלוני ערב. אבל אי כתב קודם חתימת העדים פלוני ערב משמע דהיינו מילתא אחריתא ועדים לא חתמו ג) אלא אפי' לרב והיי שטר נטפיה על פה ועדים בטלה על פה לא פרוף פלוגה מערב אלא מבני חורין אעיקר שטרא ולא אפלוגי ערב הלכך אינו עכשיו מפרשא לי מינה רר' יוחנן. היכא דמי קתני בריתא דפסול אי כתב בגם בסוף כדת משה וישראל שאילו בשלום פלוני ושוב חתמו עדים איכא למימר על שאילת שלום חתמו שאלו עדים שזה שואל בשלום פלוני אבל אעיקר הגט אין מעידין ואי כתבו בסופו ושאילו בשלום פלו' ושוב חתמו כשר דמשמע דאשאילת שלום ועל כל מאי דכתב בגם דחתמו וגובה כתובה מנכסים משועבדים ואמאי קאמר ר' יוחנן אחד זה ואחד זה אין גובה אלא מנכסים בני חורין ואע"ג דכתב ביה ופלוני ערב. ומשני לא התם נמי בהתיא קאמר ר' יוחנן דגובה מבני חורין היכא דכתב ביה פלוני ערב אבל אי כתב ביה ופלוני ערב גובה מנכסים משועבדים ומקשי היינו דרב הכי נמי אמר. ומתרץ אימא וכן אמר ר' יוחנן כרב: אע"פ שקילס ר' ישמעאל את בן ננס: דאמר ישמש את בן ננס: דאלכה כמותו. כר' ישמעאל דגובה מנכסים בני חורין: חלוק היה ר' ישמעאל. על בן ננס אף בחנוק דגובה מן הערב מנכסים בני חורין: חנוק-וקנו מידו. אחר שהיה חנוק חבירו בשבילו חבירו ואמר הרי הנה לו ואני אתן לך וקנו מן זה הערב שיפרע בשבילו משתעבד. מכלל דערב דעלמא משתעבד בלא קנין: והלכתא